গল্প

IMJ5UL

ଡାକମୁନ୍‌ସି

● ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି

ଲେଖକ ପରିଚୟ :

ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି (୧୮୪୩-୧୯୧୮) ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ନିର୍ମାତା। ଏକାଧାରରେ ସେ ଥିଲେ କବି, ଗାଳ୍ପିକ, ସଂପାଦକ, ଔପନ୍ୟାସିକ, ଅନୁବାଦକ ଓ ଆତ୍ମଜୀବନୀ ଲେଖକ। ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ଆନ୍ଦୋଳନର ସେ ଥିଲେ ଯଥାର୍ଥ ସେନାପତି। ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ରଚିତ ଉପନ୍ୟାସ- ଛ'ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ, ଲଛମା, ମାମୁ, ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ, ଗଳ୍ପପୁସ୍ତକ-ଗଳ୍ପସ୍ୱଳ୍ପ (ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟଭାଗ), କାବ୍ୟ-କବିତା ଉତ୍କଳ ଭ୍ରମଣ, ବୌଦ୍ଧାବତାର, ଉପହାର, ପୂଜାଫୁଲ, ଅବସର ବାସରେ, ଧୂଳି ଓ ଆତ୍ମଚରିତ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଏକଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ସଂପଦ। ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି ମକରସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ବାଲେଶ୍ୱରସ୍ଥ ମଲ୍ଲିକାଶପୁରଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ରଜସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ତାଙ୍କର ପରଲୋକ ହୋଇଥିଲା। ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ତତ୍‌କାଳୀନ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନିଖୁଣ ପ୍ରତିଛବି। ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଫକୀରମୋହନ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ଓ କବିତା ମାଧ୍ୟମରେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷିତ ପୁତ୍ର ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା ପରେ ପିତା-ପୁତ୍ରର ସଂପର୍କକୁ ଭୁଲି ଯାଉଛି। ନିଜର ସୁଖ-ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟକୁ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛି। ଏହି ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଧୋଗତିକୁ ଲେଖକ ମର୍ମେମର୍ମେ ଉପଲବ୍ଧି କରି ରଚନା କରିଛନ୍ତି 'ଡାକମୁନ୍‌ସି' ଗଳ୍ପ। ପିତାମାତାଙ୍କର ସେବା କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁତ୍ରର ପବିତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ଏହି ଭାବର ଉଦ୍ରେକପାଇଁ ଲେଖକ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପ ରଚନା କରିଛନ୍ତି।

ହରି ସିଂ ସରକାରୀ କର୍ମରେ ବାହାଲ ହେଲା ଦିନଠାରୁ ମଫସଲର ସାନ ବଡ଼ ଅନେକ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସକୁ ବଦଳି ହୋଇ କର୍ମ ଇଞ୍ଜାମ କରି ଆସିଲେଣି। ଆଜକୁ ଦଶ ବରଷ ହେଲା କଟକ ସଦର ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ ବରାବର ରହି କର୍ମ କରୁଛନ୍ତି। ଭଲରୂପେ କର୍ମ କରିବାରୁ ପ୍ରମୋସନ ପାଇଲେଣି – ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ହେଡ୍ ପିଅନ, ଦରମା ମାସକୁ ନଅ ଟଙ୍କା। କଟକ ସହରରେ ସବୁ ଜିନିଷ କିଣା – ନିଆଁଟିକକପାଇଁ ଦିଆସିଲିଟା ମଧ ନ କିଣିଲେ ନୁହେଁ। ଅତି କଷ୍ଟରେ ଚଳି ସୁଦ୍ଧା ମାସକୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କାରୁ ଊଣା ଖରଚ ପଡ଼େ ନାହିଁ। କୌଣସି ରୂପେ ଘରକୁ ଚାରିଟଙ୍କା ନ ପଠାଇଲେ ନୁହେଁ। ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଉ ଆଠ ବରଷର ପୁଅ ଗୋପାଳ। ମଫସଲ ଜାଗା, ଚାରି ଟଙ୍କାରେ କୌଣସିରୂପେ ଟାଣଟୁଣ ହୋଇ ଚଳିଯାଏ। ସେଥିରୁ ପଇସାଏ ଊଣା ହେଲେ ଅଚଳ। ଗୋପାଳ ଅପର ପ୍ରାଇମେରୀ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼େ। ସ୍କୁଲରେ ଦରମା ମାସକୁ ଦୁଇଅଣା – ସ୍କୁଲ ଦରମା ଛଡ଼ା ଆଜି ବହି ଖଣ୍ଡେ, କାଲି ସ୍ଲେଟ କାଗଜ ଏସବୁ ଜିନିଷ କିଣିବାକୁ କେବେ କେବେ କିଛି କିଛି ବେଶି ଖରଚ ପଡ଼େ। ଏପରି ଉପୁରି ଖରଚ ପଡ଼ିଗଲେ ସେ ମାସରେ ଭାରି କଷ୍ଟ। ଦିନେ ଦିନେ ବୁଢ଼ାକୁ ଉପାସ ରହିଯିବାକୁ ହୁଏ। ଉପାସ ହେଉ ପଛେ ମୋ ଗୋପାଳଟି ପଢୁ।

ଦିନେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ସର୍ଭିସ୍ ବୁକ୍ ଦେଖି କହିଲେ – "ହରି ସିଂ, ତୁମ୍ଭର ପଞ୍ଚାବନ ବରଷ ବୟସ ହୋଇଗଲା, ପେନ୍‌ସନ୍ ନେବାକୁ ହେବ, ଆଉ ଚାକିରି କରିପାରିବ ନାହିଁ ।" ସିଙ୍ଗଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ତ ବଜ୍ର ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା । କ'ଣ କରିବେ, ସଂସାର ଚଳିବ କିପରି ? ସଂସାର ଯାହା ହେଉ, ଗୋପାଳର ଯେ ପଢ଼ା ବନ୍ଦ । ଗୋପାଳ ଜନ୍ମଦିନଠାରୁ ସିଙ୍ଗେ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଭାରି ଗୋଟାଏ ଉଚ୍ଚ ଆଶା ପୋଷିଛନ୍ତି – ଗୋପାଳ ମଫସଲ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ ସବ୍‌ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ହେବ । ମାତ୍ର ଟିକିଏ ଇଂରେଜୀ ନ ଜାଣିଲେ ଏତେ ବଡ଼ ଚାକିରିଟା ମିଳିବା ମୁସ୍କିଲ୍ । ମଫସଲରେ ସୁବିଧା ନାହିଁ, କଟକ ଆଣି ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ । ଚାକିରି ଗଲେ ତେଡ଼େ ବଡ଼ ଆଶାରୁ ଏକାବେଳକେ ନିରାଶ । ସବୁବେଳେ ସେହି କଥା ଭାବିଭାବି ଦେହଟା କଳାକାଠ ପଡ଼ିଗଲାଣି । ଦିନେଦିନେ ରାତିରେ ନିଦ ହୁଏ ନାହିଁ, ଭାବିଭାବି ରାତି ପାହିଯାଏ ।

ସିଙ୍ଗେଙ୍କ ଉପରେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁଙ୍କର ଭାରି ମେହେରବାନି । ବସାରେ ମୁକରିର ଚାକର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କାମ ସାରି ସଞ୍ଜବେଳେ ସିଙ୍ଗେ ବାବୁଙ୍କ ବସାରେ ଦୁଇ-ଚାରିଟା କାମଦାମ କରିଦେଇ ଆସନ୍ତି । ସଞ୍ଜବେଳେ ଗୋଟାଏ ଆରାମ ଚୌକିରେ ପଡ଼ି ବାବୁ ଇଂରେଜୀ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିବାବେଳେ ସିଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ମିଠା କଡ଼ା ଗୁଡ଼ାଖୁ ଚିଲିମକ ସାଜି ଦିଅନ୍ତି, ସେପରି କେହି ଜାଣେ ନାହିଁ । ଦିନେ ସଞ୍ଜବେଳେ ସିଙ୍ଗେ ଭଲକରି ଗୁଡାଖୁ ଚିଲିମେ ସାଜିଆଣି ଭଲକରି ଚିଲିମଟା ଫୁଙ୍କିଦେଲେ । ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଇଞ୍ଜିନ୍ ପାଇପରୁ ବାହାରିଲା ପରି ଧୂଆଁଗୋଡ଼ାକ ଭକ୍‌ଭକ୍ କରି ବାହାରୁଛି, ଟିକିଏଟିକିଏ ଆଖି ବୁଜି ଆସିଲାଣି । ସିଙ୍ଗେ ବୁଝିନେଲେ,ଏହିଟା ଠିକ୍ ସମୟ । ସିଙ୍ଗେ ବାବୁଙ୍କ ଗୋଡ଼ତଳେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ ହାତଯୋଡ଼ି ଖୁବ୍ ଭକ୍ତି, ଖୁବ୍ ବିନୟ, ଖୁବ୍ ଧୀର, ଖୁବ୍ ମିଠା କଥାରେ ଆପଣାର ଦୁଃଖ ହାଲ ଚୁମ୍ବକଚୁମ୍ବକ ସମସ୍ତ କଥା ଜଣାଇଲେ । ଗୋପାଳ ସମ୍ବନ୍ଧେ ତାହାଙ୍କର ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚାଶା, ତାହା ମଧ୍ୟ ଜଣାଇବାକୁ ପାସୋରିଲେ ନାହିଁ । ବାବୁ ସେହିପରି ନୟନ ମୁଦ୍ରିତାବସ୍ଥା – ଧୀର ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ, "ଆଚ୍ଛା, ଦରଖାସ୍ତ ଖଣ୍ଡେ ଲେଖି ଆଣ ।" ବାବୁଙ୍କର ସାହସ ଥିଲା, କାରଣ – ପୋଷ୍ଟେଲ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବା ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ୍‌ବାବୁମାନେ ଆସିଲେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁଙ୍କ ବସାରେ ରହନ୍ତି । ଉପର ହାକିମମାନଙ୍କ ମନ ତୁଷ୍ଟି ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟପେୟ ବିଷୟରେ ଯେପରି ଆୟୋଜନ ହେବାର ଉଚିତ, ସେଥିର ତ୍ରୁଟି ହୁଏ ନାହିଁ । ସେ ରାତ୍ରିରେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁ 'ହରି ସିଂ, ହରି ସିଂ' କରି ଦଶଥର ପାଟି କରୁଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ହରି ସିଙ୍ଗେ ପୁରୁଣା ଲୋକ, ଢେର୍ ଢେର୍ ହାକିମହୁକୁମା ଅମଳ କଲେଣି । କାହାର କି ରକମ ମିଜାଜ, କିଏ କାହିଁରେ ଖୁସି ଜାଣନ୍ତି । ସେଦିନ ଅଧରାତିଯାଏ ସିଙ୍ଗଙ୍କୁ ବାବୁଙ୍କ ବସାରେ ରହିବାକୁ ହୁଏ । କାରଣ ଓଡ଼ିଶାର କଦର୍ଯ୍ୟ ହାୱା ହେତୁରୁ କେହି ବାବୁ ହଠାତ୍ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ବାନ୍ତିବୁନ୍ତି କରିପକାଇଲେ ହୁସିଆର ସିଙ୍ଗେ ସୋଡ଼ା କାଗଜିଲେମ୍ବୁ ପ୍ରଭୃତି ହାଜର କରାଇ ବାବୁଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଳି ନିଅନ୍ତି । ବାବୁମାନେ ଆରାମରେ ଶୟନ କଲା ଉତ୍ତାରେ ସିଙ୍ଗେ ଅଧରାତିରେ ବସାକୁ ଯାଇ ଆପଣା ପାଇଁ ରୋଷେଇ କରନ୍ତି । ଏହି ସୂତ୍ରରେ ସିଙ୍ଗେ ଉପରବାଲା ହାକିମମାନଙ୍କଠାରେ ପରିଚିତ ।

ହରି ସିଂଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ପିଠିରେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁ ଭଲରୂପେ ସୁପାରିସ କରି ସଦରକୁ ପଠାଇଦେଲେ; ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ବରଷ ଏକ୍‌ସଟେନ୍‌ସନ୍ ହୁକୁମ ପହଂଚିଲା । ସିଙ୍ଗେ ତ ମହାଖୁସି, ଏହି ଖୁସି ଖବରଟା ଗାଁକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଖ ବା ଦୁଃଖରେ ବିମୋହିତ ହୋଇପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟତ୍-ବିଧାତା ତାହା ପାଇଁ କ'ଣ ବିଧାନ କରୁଛନ୍ତି, ତେଣିକି ଥରେ ହେଲେ ଅନାଇବା ଦରକାର ମଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସିଙ୍ଗଙ୍କର ଏତେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦଟା ପାଣିଫୁଟକା ପରି ଫାଟିଗଲା । ଘରଠାରୁ ଚିଠି ଆସିଲା ଗୋପାଳ ମାଆର ସନ୍ନିପାତ ରୋଗ । ଜୀବନର ଆଶା ନାହିଁ । ସିଙ୍ଗେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁଙ୍କୁ ଚିଠିଖଣ୍ଡ ଦେଖାଇଲେ – ବାବୁ ବଡ଼ ଦୟାଳୁ ଲୋକ, ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଛୁଟି ଦେଲେ ।

ସିଙ୍ଗେ ଏକ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଘରକୁ ଧାଇଁଲେ, ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଯାହା ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଆଖିର ଜ୍ୟୋତି ହଜିଗଲା । ଜଗତଟା ଯେମନ୍ତ ଅନ୍ଧକାରମୟ । ବୁଢ଼ୀର କଥା ଶେଷ ପ୍ରାୟ ହେଲାଣି । ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ କ୍ଷୀଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭଲକରି ଅନାଇଲେ, ଦୁଇହାତ ଅଳ୍ପ ଉଠାଇ ଦଣ୍ଡବତ କଲେ, ସ୍ୱାମୀ ଗୋଡ଼ଧୂଳି ନେବାକୁ ଠାରିଲେ । ସେହି ଧୂଳିଟିକକ ପାଇଁକି ଅନାଇ ରହିଥିଲେ ? ସବୁ ଶେଷ ହେଲା !

ସିଙ୍ଗଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଗୃହ ଭଗ୍ନ ହେଲା – ସେ ଘରର ମାଲମତା ଦୁଇଖଣ୍ଡ ବିକି ଦେଇ ପିଲାଟିକୁ ଧରି କଟକ ପଳାଇ ଆସିଲେ ।

ଗୋପାଳ ମାଇନର ପଢ଼େ । ସିଙ୍ଗଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରି କଷ୍ଟ, ପେନ୍‌ସନ୍ ହୋଇଗଲାଣି – ଭାରି ଅଚଳ । ଘରେ ଲୋଟାକଂସା ଯାହା ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଥିଲା ବିକି ଖାଉଛନ୍ତି; ଚାକିରିରେ ଥିବାବେଳେ ଅତି କଷ୍ଟରେ ମାସକୁ ଦୁଇ-ଚାରି ଅଣା ସଞ୍ଚି ସେଭିଂସ୍ ବେଙ୍କରେ କିଛି ରଖିଥିଲେ, ଗୋପାଳ ପଛରେ ମାଇନର ପଢ଼ାରେ ସବୁ ସାରିଲେ । ସିଙ୍ଗଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଆଶା ଗୋପାଳ ପାସ୍ କଲେ ସବୁ କଷ୍ଟ ମେଣ୍ଟିବ । ଗୋପାଳ ମଧ୍ୟ କେତେଥର ଭରସା ଦେଇ କହିଲାଣି – "ବାପା, ଧାରକରଜ କରି ମୋତେ ପଢ଼ାଅ, ଚାକିରି କରି ଶୁଝିବି ।"

ହରି ସିଂଙ୍କର ଆର୍ତ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦୀନବନ୍ଧୁ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ୍ ଶୁଣିଲେ । ଗୋପାଳ ମାଇନର୍ ପାସ୍ କଲା । ସିଙ୍ଗଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନାହିଁ । ସେହି ପୁରୁଣା ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁ ଅଛନ୍ତି, ସିଙ୍ଗେ ତାହାଙ୍କୁ ଧରି ବହୁତ ନିବେଦନ କଲେ । ଉପର ହାକିମମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ କିଛି ଅନୁଗ୍ରହ ଥିଲା – ଗୋପାଳ ଏକାବେଳକେ ମଫସଲ ମକ୍ରାମପୁର ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ରେ ସବ୍-ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ, ବେତନ ମାସକୁ କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଦର ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍‌ରେ ଚାରିମାସ କାମ ଶିଖି ମଫସଲ ଯିବେ ।

ହରି ସିଙ୍ଗଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନାହିଁ, ଅନବରତ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିମାରି ଜଣାଉଛନ୍ତି – "ଧନ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭର କରୁଣା, ଦୁଃଖୀର ଗୁହାରି ଶୁଣିଲ ।" ଚାକିରି ଖବର ଆସିବା ଦିନ ରାତିରେ ବୁଢ଼ା ସିଙ୍ଗେ ନିରୋଳାରେ ବସି ଢେର୍ କାନ୍ଦିଲେ । ହାୟ ! ଆଜି ବୁଢ଼ୀ ଥିଲେ କେଡ଼େ ଆନନ୍ଦଟାଏ ହୁଅନ୍ତେ, ତାଙ୍କ ଗୋପାଳ ହାକିମି ଚାକିରି ପାଇଲା, ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବରେ ଗଡ଼ିଯାଉଥାନ୍ତେ । ହାୟ ! ଅଭାଗୀ କପାଳରେ ଦେଖିବାକୁ ନାହିଁ । ହେଉ ହେଉ, ତାଙ୍କ ଗୋପାଳ ତ ହାକିମ ହେଲା । ପ୍ରଭୁ ଗୋପାଳଟିକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ଗୋପାଳ ପ୍ରଥମ ମାସ ଦରମାଟା ପାଇ ବୁଢ଼ା ହାତରେ ଦେଲା । ବୁଢ଼ାର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ, ଗୋଡ଼ ତଳେ ପଡୁ ନାହିଁ । ପୁଅ ହାକିମ; ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଟଙ୍କା ମାସକ ମଧ୍ୟରେ ଆଣିଲା । ଟଙ୍କାଗୁଡ଼ାକ ଚାରି-ପାଞ୍ଚ ଥର ଗଣି ଅଣ୍ଟିରେ ବାନ୍ଧି ଶୋଇଲେ । ଆରଦିନ ସକାଳେ ଲଣ୍ଡଭଣ୍ଡ ହୋଇ ବଜାରକୁ ଧାଇଁଲେ । ଜୋତା, କୁରୁତା, ଲୁଗା ଯାହା ଯାହା ଦରକାର କିଣାଗଲା । ଗୋପାଳ ଯେ ହାକିମ ହେଲାଣି, ସେ କ'ଣ ଯେ – ସେ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବ ? ଭେକ ଦେଖି ଭିକ । ସେହିପରି ପୋଷାକ ଲୋଡ଼ା ।

ଏଣେ ଗୋପାଳବାବୁ ଅଫିସରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବାବୁ ସାଙ୍ଗରେ ବସି ଇଂରେଜୀ ଲେଖନ୍ତି – ବାବୁମାନଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ କାରବାର । ସମସ୍ତେ ଡାକନ୍ତି 'ଡାକମୁନ୍‌ସିବାବୁ' – ପୂରା ନାମ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ସିଂ । ଏଣେ ବସାରେ ଆସି ଦେଖନ୍ତି କ'ଣ ନା, ବୁଢ଼ାଟାଏ ମଳିଆ ଲୁଗା ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧି କାମରେ ଲାଗିଛି; ଗୋପାଳ କିମିତି ଭଲ କରି ଦି'ଟା ଖାଇବ – ଗୋପାଳ ଗାଧୋଇଗଲା, ଓଦା ଲୁଗା ଶୁଖି ନାହିଁ – ପିଲାଟା କାମ କରିକରି ଧନ୍ଦିଗଲାଣି, ଏହି ସମସ୍ତ ଦିନରାତି ଚିନ୍ତା ।

COMPETITIVE BOOKS ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT All Books With Solutions OBS

ଆଗେ ବୁଢ଼ା ସିଙ୍ଗେ ବେଳେବେଳେ ହରିନାମ କରୁଥିଲେ, କିଛି କିଛି ଧର୍ମକର୍ମ କରୁଥିଲେ; ଏବେ ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ ଭୁଲିଗଲେଣି । ବୋଧ କରୁଁ, ହରି ଏସବୁ ଦେଖି ବୁଢ଼ା ଉପରେ ଖପା ହେଇଗଲେଣି – ଧମକାଇ କହିଲେ, 'ଆରେ ନିର୍ବୋଧ ଏ କ'ଣ ରେ ! ଆଚ୍ଛା ବୁଝିବୁ !'

ଏଣିକି ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କର ଭାବ କିଛିକିଛି ବଦଳିଗଲାଣି । ଏବେ ବାପକୁ ଦେଖିଲେ ମିଛଟାରେ ହେଲେ ରଗରଗ ସିଂସିଂ ହୁଅନ୍ତି । ଏଟା ମୂର୍ଖ, ଇଂରେଜୀ ଜାଣେ ନାହିଁ – ମୂଳିଆ – ମଳିଆ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିଥାଏ, ଏଟାକୁ ବାପ ବୋଲି ଡାକିବି, ଲୋକେ କ'ଣ କହିବେ ! ସେଦିନ ଶିକ୍ଷିତା କେତେ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ସେମିଜ୍ ପିନ୍ଧି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଠିଆହୋଇଥିଲେ । ବୁଢ଼ାଟା ଦେହରେ କୁରୁତା ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କ ଆଗ ଦେଇ ଚାଲିଗଲା – କି ଲଜ୍ଜା, କି ଲଜ୍ଜା ! ଏଟାକୁ ବସାରୁ ନ ତଡ଼ିଲେ ଆଉ ଇଜ୍ଜତ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଦିନେ ଡାକମୁନ୍‌ସିବାବୁ ବାପକୁ କହିଦେଲେ, "ଦେଖ, ତୁମେ ମୋର କିଛି ଉପକାର କରି ନାହଁ, ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ବସାରେ ରହ ନୋହିଲେ ଚାଲିଯାଅ । ଆଉ ଦେଖ, ବାବୁମାନେ ଆମ ଦୁଆରକୁ ଆସିଲେ ତୁମେ ଘରୁ ବାହାରିବ ନାହିଁ ।" ଗୋପାଳ କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ାର କାନମୁଣ୍ଡା ଭାଁ ଭାଁ କଲା – ଗୁମ୍ କରି ବସିପଡ଼ିଲା । କାହାକୁ କହିବ ? ପୁଅ କଥା; ଅଜାଗା ଘା ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ କି ଦେଖାଇ ହୁଏ ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ମନର କଥା କହନ୍ତା ସେ ଯାଇଛି । ବୁଢ଼ୀ କଥା ମନରେ ପଡ଼ିଲା, ଢେର କାନ୍ଦିଲା, ଚାରିଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା – କେହି ଭରସା ନାହିଁ । ବୁଢ଼ା ଦୁଃଖ ବେଳେ ବୁଢ଼ୀ କଥା ମନରେ କରେ, ସୁଖ ବେଳେ ମନରେ କରେ । ମୁହଁ ପୋଛିଲା, ଆଉ କାନ୍ଦିଲା ନାହିଁ, ଗୋପାଳର କାଳେ ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଗୋପାଳବାବୁ କାଲି ସକାଳେ ମଫସଲର କାମ ଜାଗାକୁ ଯିବେ, ବୁଢ଼ାକୁ ଜଣାଇ ନାହାନ୍ତି । ସକାଳୁ ଉଠିଲେ, ଅବଜ୍ଞା ଭାବରେ କହିଲେ – "ଏ ବାବା, ମୁଁ ମଫସଲ ବାହାରିଲି । ଏହି ଜିନିଷପତ୍ର ସବୁ ଘେନି ଆସ । କେତେ ବା ଜିନିଷ, ବୁଝି ଖବରଦାର, ମୂଳିଆ କରିବ ନାହିଁ, କଲେ ତୁମେ ଜାଣ, ମୁଁ ପଇସା ଦେବି ନାହିଁ ।" ବାବୁ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି କାଖରେ ଛତା ଜାକି ବାଡ଼ି ଘୂରାଇଘୂରାଇ ଚାଲିଗଲେ । ବୁଢ଼ା କଣ କରିବ, ସବୁ ଜିନିଷ ଗୁଣ୍ଡାଇପୁଣ୍ଡାଇ ଗୋଟିଏ ମୁଟରି ବାନ୍ଧି ମୁଣ୍ଡାଇଲା । ଚାଲିପାରୁନାହିଁ, ଦେହରେ ବଳ ନାହିଁ, ଆଖିରୁ ବେଳେବେଳେ ପାଣି ବହିପଡୁଛି, ଦଶ ଜାଗା ବସି ଉଠି ସଞ୍ଜ ସରିକି ମକ୍ରାମପୁରରେ ପହୁଂଚିଲା । ଡେରି ହେବାରୁ ବାବୁ ଫଜିତ୍‌ଟାଏ କଲେ, ବୁଢ଼ା ଗୁମ୍ ହୋଇ ବସି ଥକା ମେଣ୍ଟାଉଥାଏ ।

ବାବୁ ସକାଳ ସଞ୍ଜ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତି, ବୁଢ଼ାଟା ମୁହଁ ବୁଜି ବସାରେ କାମ ପାଇଟିରେ ଲାଗିଥାଏ । ବାପ ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ଏକ ଜାଗାରେ ବସି ଦୁଇଟା ସୁଖଦୁଃଖ କଥା ହେଉଛନ୍ତି, ଏ କଥା କେହି କେବେ ଦେଖି ନାହିଁ । ଡାକମୁନ୍‌ସି ହେଲେ ମଫସଲର ଗୋଟାଏ ହାକିମ । କେତେ ଲୋକ ଆସି ଦଣ୍ଡବତ କରି ଯାଉଛନ୍ତି – ମୂର୍ଖ ବୁଢ଼ାଟା କ'ଣ ଜାଣେ ଯେ ତା ସାଙ୍ଗରେ କଥା କହିବେ !

ଗୋପାଳବାବୁ ବାପକୁ ନ ଶୁଣେଇ ଗୋଟାଏ କନ୍ୟା ଠିକ୍ କଲେ । ସେ କନ୍ୟାକୁ ବିଭା ହେଲେ ଜାତିରେ ଅଚଳ । ବୁଢ଼ା ଢେର କନ୍ଦାକଟା କଲେ । କିଏ ଶୁଣେ ? କ'ଣ କରିବ ବୁଢ଼ାଟା ରାଜି ହେଲା ।

ବୁଢ଼ା ଦେହରେ ମଫସଲ ପାଣି ଚଳିଲା ନାହିଁ, ଜର ହେଲେ ଖୁଁ ଖୁଁ କରି କାଶେ, ସେ କାଶଟା ରାତିକି ବେଶି ହୁଏ ।

ବାବୁଙ୍କ ଶୋଇବାରେ ହରକତ ହେଲା – ପିଅନକୁ ହୁକୁମ ଦେଲେ, "ବୁଢ଼ାଟାକୁ କିଆବାଡ଼ରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଆସ ।" ସେ ପିଅନଟା ମୂର୍ଖ; ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ି ନାହିଁ, ତା'ର ଗୋଟାଏ ଦେଶୀ ହୃଦୟ ଅଛି; ବିଚାର କଲା, 'କଣ ଏ ? ବୁଢ଼ା ରୋଗୀଟିକୁ କିଆବାଡ଼ରେ ଶୁଆଇଦେବି ?'

ଦିନେ ବୁଢ଼ାର ଭାରି ଜର, ତିନିଦିନ ଖାଇ ନାହିଁ, ଅଧରାତି, ଅନ୍ଧାର – ଥଣ୍ଡା ପାଇ ବୁଢ଼ାର କାଶ ବଳି ପଡ଼ିଲା । ବାବୁ ତ ଭାରି ଖପା, ବୁଢ଼ା ଛାତିରେ ଦୁଇଟା ଇଂରେଜୀ ଘୁଷି ମାରିଲେ, ବିଛଣାପତ୍ର ବାହାରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ – ବୁଢ଼ା ଗାଁକୁ ପଳାଇଲା ।

ପାଖରେ ଥିବା ଖୁବ୍ ଭଲଲୋକଠାରୁ ଶୁଣାଯାଇଛି, ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ମନ ସେହି ଦିନଠାରୁ ବଡ଼ ଖୁସି । ଆଉ ଏଣେ ବୁଢ଼ା ଗାଁକୁ ଆସି ତାହାର ଯେଉଁ ଦୁଇ ମାଣ ଜମି ଥିଲା ଭାଗରେ ଲଗାଇଦେଲା । ଘରେ ବସି ଧାନ ପାଏ । ପେନ୍‌ସନ୍ ଟଙ୍କାରେ ଲୁଗାପଟା, ଲୁଣତେଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳେ । କାଶ ହେଲା ଦିନଠୁଁ ବୁଢ଼ା ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଅଫିମ ଧରିଛି । ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବେଶ୍ ଚଳେ । ଘରଠାରେ ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ହରିନାମ କରେ ।

ଉଚ୍ଛୁଣି ବାପପୁଅ ଦୁହେଁ ଖୁସି – ପରର ସୁଖ ଦେଖି ପାଠକ ମହାଶୟ ଖୁସି ହୁଅ ।

ପ୍ରଥମ ରୁ ଦ୍ୱାଦଶ
COMPETITIVE BOOKS
Odisha Board and NCERT
All Books With Solutions
OBS

ସୂଚନା :

ଇଞ୍ଜାମ – ପ୍ରଶଂସାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ, ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ପ୍ରଶଂସାର ସହିତ ନିର୍ବାହ କରିବା ।

ଦୁଇଅଣା – ୧୯୫୭ ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ଭାରତରେ ଏକଟଙ୍କାକୁ ୧୬ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗକୁ ଅଣା କୁହାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରତି ଅଣାକୁ ଚାରିଭାଗ କରାଯାଇ ପ୍ରତିଭାଗକୁ ଏକପଇସା ଏବଂ ଏହିପରି ଏକଟଙ୍କା ସମାନ ଷୋଳଅଣା ବା ଚଉଷଠି ପଇସା ଥିଲା । ସେ ହିସାବରେ ଦୁଇଅଣା ଅର୍ଥାତ୍ ଏକଟଙ୍କାର ଆଠଭାଗରୁ ଭାଗେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟରେ ବାରପଇସାକୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ।

ମେହେରବାନି – ଦୟା, ଅନୁକମ୍ପା, ସହଯୋଗ

ମୁକରିର – ନିଯୁକ୍ତ

ଭେକ – ବେଶପୋଷାକ

ମୁଟରି – ଗଣ୍ଠିଲି

ଫଜିତ୍ – ନିନ୍ଦା ବା ଗାଳି

ହରକତ – ହଇରାଣ, ଅସୁବିଧା

ଆସ, ଜାଣିବା କେତୋଟି ନୂତନ ଶବ୍ଦ ।

ବାହଲ, ମୁକରିର, ରକମ୍, ଫଜିତ୍, ଉଚ୍ଛୁଣି, ଇଞ୍ଜାମ୍, ହାଲ୍, ମାଲ୍‌ମତା, ହର୍‌କତ୍, ଭେକ, ମୁସ୍କିଲ୍, ମିଜାଜ୍, ସେମିଜ୍, ହାଜର୍, ମୁଟରି, ମେହେରବାନି, ସୁପାରିସ୍, ଇଜ୍ଜତ୍, ତୁଷ୍ଟି, ସୂତ୍ର

ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟ

(୧) ଆସ, କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

(କ) ହରିସିଂ କେଉଁ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ?

(ଖ) ମାସିକ ଦରମା ରୂପେ ହରିସିଂଙ୍କୁ କେତେଟଙ୍କା ମିଳୁଥିଲା ?

(ଗ) ହରିସିଂଙ୍କ ଦେହ କାହିଁକି କଳାକାଠ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା ?

(ଘ) ପୋଷ୍ଟ୍‌ମାଷ୍ଟର୍ ବାବୁ କେତେବେଳେ ଇଂରେଜୀ ଖବର କାଗଜ ପଢୁଥିଲେ ?

(ଙ) ହରିସିଂଙ୍କୁ ପୋଷ୍ଟ୍‌ମାଷ୍ଟର ବାବୁ କାହିଁକି ଭଲପାଉଥିଲେ ?

(୨) ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

(କ) ନଅ ଟଙ୍କା ଦରମାରେ ହିରସିଂ କିପରି ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଥିଲେ ?

(ଖ) ଗୋପାଳକୁ ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ହରିସିଂ କାହିଁକି ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ?

(ଗ) ହରିସିଂ ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚି କ'ଣ ଦେଖିଲେ ?

(ଘ) ପତ୍ନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ହରିସିଂ କ'ଣ କଲେ ?

(ଙ) ଚାକିରି ସରିଯିବା ପରେ ହରିସିଂଙ୍କର କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେଲା ?

COMPETITIVE BOOKS (ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT All Books With Solutions OBS

(୩) ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଲେଖିବା ।

(କ) "ଆରେ ନିର୍ବୋଧ ଏ କ'ଣରେ ! ଆଚ୍ଛା ବୁଝିବୁ"।

(ଖ) 'ଅଜାଗା ଘା, ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ କି ଦେଖାଇହୁଏ ନାହିଁ'।

(ଗ) ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଖ ବା ଦୁଃଖରେ ବିମୋହିତ ହୋଇପଡ଼ିଥା'ନ୍ତି।

(୪) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ପାଖ କୋଠରିରେ ଅଛି । ଆସ, ଏହାକୁ ମିଳାଇ ଲେଖିବା, ଯେପରି ରକମ୍ - ପ୍ରକାର ।

ମଫସଲ, ମାଲ୍‌ମତା, ଇଜ୍ଜତ୍

ଫଜିତ୍, ହରକତ୍, ହାଜର୍

ହାଲ୍, ମିଜାଜ୍

ଜିନିଷପତ୍ର, ଗାଁ ଅଞ୍ଚଳ, ନିନ୍ଦା ବା ଗାଳି, ହଇରାଣ, ଉପସ୍ଥିତ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅବସ୍ଥା, ମାନସିକ ସ୍ଥିତି, କ୍ଷମା

(୫) ତଳେ 'କ' ସ୍ତମ୍ଭରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶବ୍ଦ, 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭରେ – ସେହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଓ 'ଗ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ତାହାର ସମ୍ପର୍କିତ ବାକ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

'କ'	'ଖ'	'ଗ'
ବାହାଲ୍	ନିଯୁକ୍ତି	ଆଲ୍ଲାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ମେହେରବାନି କରନ୍ତି ।
ଇଞ୍ଜାମ	ଦୟା	କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁକରିର ହେବା ଯୋଗୁଁ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ।
ମୁସ୍କିଲ୍	ପ୍ରଶଂସାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ	ସୁରେଶବାବୁ ବେସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାଲ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ମେହେରବାନି	କଷ୍ଟ	ନୂଆବର୍ଷଠାରୁ ଦୀପକ କାମ ଇଞ୍ଜାମ କରୁଛନ୍ତି ।
ମୁକରିର	ଥଇଥାନ	କାମଟି ଯେତେ ମୁସ୍କିଲ୍ ହେଲେ ବି ରବି କରିଥାଏ ।

(୬) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଆସ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବା ।

ଖାଦ୍ୟପେୟ, ତୁଷ୍ଟି, ଉଚ୍ଛୁଣି, ଧର୍ମକର୍ମ, ଦୁଃଖସୁଖ, ଅନନ୍ଦଉତ୍ସବ ।

ପ୍ରଥମ ରୁ ଦ୍ୱାଦଶ
COMPETITIVE BOOKS
ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT
All Books With Solutions
OBS

(୭) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରୂଢ଼ିଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଲେଖି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।

(କ) ବଜ୍ର ପଡ଼ିବା - ଅର୍ଥ (   ), ବାକ୍ୟ ______________________

____

(ଖ) ଭେକ ଦେଖି ଭିକ - ଅର୍ଥ (   ), ବାକ୍ୟ ______________________

____

(ଗ) ଚକେ ଗଲେ ବାରହାତ - ଅର୍ଥ (   ), ବାକ୍ୟ ______________________

____

(ଘ) ଚାଲି ନ ଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ - ଅର୍ଥ (   ), ବାକ୍ୟ ______________________

____

(୮) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦ କରି ଲେଖିବା ।

(କ) ଉଚ୍ଚାଶା =

(ଖ) ମୁଦ୍ରିତାବସ୍ଥା =

(ଗ) ପରସ୍ପର =

(ଘ) ମତାମତ =

(୯) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ି କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରିବା ।

ଦିନେ ଡାକମୁନ୍‌ସିବାବୁ ବାପକୁ କହିଦେଲେ, "ଦେଖ, ତୁମେ ମୋର କିଛି ଉପକାର କରି ନାହଁ। ଇଛା ହେଲେ ବସାରେ ରହ ନୋହିଲେ ଚାଲିଯାଅ । ଆଉ ଦେଖ, ବାବୁମାନେ ଆମ ଦୁଆରକୁ ଆସିଲେ ତୁମେ ଘରୁ ବାହାରିବ ନାହିଁ" । ଗୋପାଳ କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ାର କାନମୁଣ୍ଡା ଭାଁଭାଁ କଲା - ଗୁମ୍ କରି ବସି ପଡ଼ିଲା, କାହାକୁ କହିବ ? ପୁଅ କଥା; ଅଜାଗା ଘା' ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ କି ଦେଖାଇ ହୁଏ ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ମନର କଥା କହନ୍ତା, ସେ ଯାଇଛି । ବୁଢ଼ୀ କଥା ମନରେ ପଡ଼ିଲା, ଢେର କାନ୍ଦିଲା, ଚାରିଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା - କେହି ଭରସା ନାହିଁ । ବୁଢ଼ା ଦୁଃଖ ବେଳେ ବୁଢ଼ୀ କଥା ମନରେ କରେ, ସୁଖ ବେଳେ ମନରେ କରେ । ମୁହଁ ପୋଛିଲା, ଆଉ କାନ୍ଦିଲା ନାହିଁ, ଗୋପାଳର କାଳେ ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

____

____

____

____

____

(୧୦) ଭୁଲ୍ ଶବ୍ଦକୁ ଠିକ୍ କରି ତା' ପାଖରେ ଲେଖିବା ।

ମୁକରୀର -	ଲଜା -
ପଂକ୍ତିତ -	ଦୁଖଃ -
ତୃଷ୍ଟି -	ମୁଶ୍କିଲ -
ସୂତ -	ନିଃସ୍ୱାଶ -
ମେହରବାନି -	ସ୍ୱାମି -
ଦେଶି -	ପାର୍ଥନା -
ମୁର୍ଖ -	ମୁଲିଆ -

ତୁମପାଇଁ କାମ :

ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହକରି ପଢ଼ ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ସେହି ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଅ ।

***

ପ୍ରଥମ ରୁ ଦ୍ୱାଦଶ
COMPETITIVE BOOKS
ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT
All Books With Solutions
CBS

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକସ୍ଥ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତର

୧ । ଆସ, କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

(କ) ହରିସିଂ କେଉଁ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ?

ଉ– ହରିସିଂ ଚାକିରି କଲା ଦିନରୁ ମଫସଲର ଅନେକ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ଦଶବର୍ଷ ହେଲା କଟକ ସଦର ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।

(ଖ) ମାସିକ ଦରମା ରୂପେ ହରିସିଂଙ୍କୁ କେତେ ଟଙ୍କା ମିଳୁଥିଲା ?

ଉ– ମାସିକ ଦରମା ରୂପେ ହରିସିଂଙ୍କୁ ନଅଟଙ୍କା ମିଳୁଥିଲା ।

(ଗ) ହରିସିଂଙ୍କ ଦେହ କାହିଁକି କଳାକାଠ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା ?

ଉ– ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରଙ୍କଠାରୁ ଚାକିରି ଶେଷ ହେବା କଥା ଶୁଣି, ଗୋପାଳକୁ କିପରି କଟକ ଆଣି ଇଂରାଜୀ ପାଠ ପଢ଼ାଇବେ, ସେହି କଥା ଭାବି ଭାବି ହରିସିଂଙ୍କ ଦେହ କଳାକାଠ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ।

(ଘ) ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର୍ ବାବୁ କେତେବେଳେ ଇଂରେଜୀ ଖବର କାଗଜ ପଢୁଥିଲେ ?

ଉ– ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରବାବୁ ସଞ୍ଜବେଳେ ଇଂରେଜୀ ଖବରକାଗଜ ପଢୁଥିଲେ ।

(ଙ) ହରିସିଂଙ୍କୁ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର୍ ବାବୁ କାହିଁକି ଭଲପାଉଥିଲେ ?

ଉ– ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର୍ ବାବୁଙ୍କ ମନଜାଣି ମିଠାକଡ଼ା ଗୁଡ଼ାଖୁ ଚିଲମ ସଜାଇ ଦେଉଥିବାରୁ ଓ ଉପରହାକିମ ଆସିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଖୁସି ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିବାରୁ, ହରିସିଂଙ୍କୁ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର୍ ବାବୁ ଭଲପାଉଥିଲେ ।

୨ । ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ?

(କ) ନଅ ଟଙ୍କା ଦରମାରେ ହରିସିଂ କିପରି ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଥିଲେ ?

ଉ– ହରିସିଂ ନଅଟଙ୍କା ଦରମାରୁ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାରେ କଟକ ସହରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅତିକଷ୍ଟରେ ଚଳୁଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାରି ଟଙ୍କାକୁ ଗାଁକୁ ପଠାଉଥିଲେ, କାରଣ ଗାଁରେ ରହୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଆଠବର୍ଷର ପୁଅ

ଗୋପାଳ । ଗୋପାଳର ପାଠପଢ଼ା ଖର୍ଚ୍ଚ ସାଙ୍ଗକୁ ଘରଖର୍ଚ୍ଚ, ଗାଁରେ ସେମାନେ ଟାଣଟୁଣ ହୋଇ ଚଳୁଥିଲେ ।

(ଖ) ଗୋପାଳକୁ ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ହରିସିଂ କାହିଁକି ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ?

ଉ– ଗୋପାଳକୁ ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ାଇବା ପଛରେ ହରିସିଂଙ୍କ ମନରେ ଉଚ୍ଚ ଆଶା ରହିଥିଲା । ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ିଲେ ଗୋପାଳ ମଫସଲ ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍‌ରେ ସବ୍‌ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ହେବାର ଇଚ୍ଛା ସେ ରଖିଥିଲେ ।

(ଗ) ହରିସିଂ ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚି କ'ଣ ଦେଖିଲେ ?

ଉ– ହରିସିଂ ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ, ବୁଢ଼ୀର ଅବସ୍ଥା ଶେଷ ପ୍ରାୟ ହୋଇଗଲାଣି । ବୁଢ଼ୀକୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ହରିସିଂଙ୍କ ଆଖିର ଜ୍ୟୋତି ହଜିଗଲା । ବୁଢ଼ୀ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନାଇ, ଦୁଇ ହାତ ଉଠାଇ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ, ପାଦଧୂଳି ନେବା ସହିତ ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

(ଘ) ପତ୍ନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ହରିସିଂ କ'ଣ କଲେ ?

ଉ– ପତ୍ନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ହରିସିଂ ଗାଁରେ ଯାହାକିଛି ମାଲମତା ଥିଲା ସେସବୁକୁ ବିକି ଦେଇଥିଲେ । ପୁଅ ଗୋପାଳକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ସେ କଟକ ପଳାଇ ଆସିଥିଲେ ।

(ଙ) ଚାକିରି ସରିଯିବା ପରେ ହରିସିଂଙ୍କର କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେଲା ?

ଉ– ଚାକିରି ସରିଯିବା ପରେ ହରିସିଂଙ୍କର ପେନ୍‌ସନ୍ ହୋଇଗଲା । ଚଳିବାରେ କଷ୍ଟ ହେବାରୁ ଘରର ଲୋଟା କଂସା ଯାହା ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଥିଲା ସେସବୁକୁ ବିକ୍ରି କରି ଖାଇଲେ । ଚାକିରିରେ ଥିବାବେଳେ ଅତି କଷ୍ଟରେ ମାସକୁ ଯେଉଁ ଦୁଇ-ଚାରି ଅଣା ସଞ୍ଚୟ କରିଥିଲେ, ସେସବୁ ଗୋପାଳର ମାଇନର ପଢ଼ାରେ ଶେଷ ହୋଇଗଲା ।

COMPETITIVE BOOKS
ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT
All Books With Solutions
OBS

୩ । ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଲେଖିବା ।

(କ) ''ଆରେ ନିର୍ବୋଧ ଏ କ'ଣରେ ! ଆଚ୍ଛା ବୁଝିବୁ'' ।

ଉ– ଆଲୋଚ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଗାଳ୍ପିକ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଲିଖିତ 'ଡାକମୁନ୍‌ସି' ଗଳ୍ପରୁ ଆସିଅଛି । ଏଠାରେ ଗାଳ୍ପିକ ହରିସିଂଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଭଗବାନଙ୍କର ନିଷ୍ଠୁର ବିଚାରଧାରାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

ଗୋପାଳ ଚାକିରି ପାଇବା ପରେ ହରିସିଂଙ୍କ ମନୋଭାବ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ସେ ସବୁବେଳେ ପୁଅର ଖାଇବା, ପିନ୍ଧିବା କଥା ଚିନ୍ତା କରି ସମୟ ବିତାଇଲେ । ପୁଅର ସୁଖ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଦିନରାତି ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ । ଆଗରୁ ସେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକୁଥିଲେ, ବେଳେବେଳେ ହରିନାମ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗୋପାଳ ପାଇଁ ସେସବୁ ଭୁଲିଗଲେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖି ହରି ଅର୍ଥାତ୍ ଭଗବାନ୍, ହରିସିଂହଙ୍କ ଉପରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ରାଗିକରି ହରିସିଂ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇବାକୁ ଯାଇ କହିଥିଲେ, 'ନିର୍ବୋଧ, ଏପରି କରି ତୁ କିଛି ଭଲ କରୁନାହୁଁ । ଏହାରି ପ୍ରତିଫଳିତ ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।'

ଭଗବତ୍ ବିଶ୍ୱାସହୀନ ହେଲେ ମଣିଷ କିପରି ଦଣ୍ଡିତ ହୁଏ, ଏଠାରେ ତାହା ବୁଝାଇ କୁହାଯାଇଛି ।

(ଖ) 'ଅଜାଗା ଘା, ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ କି ଦେଖାଇହୁଏ ନାହିଁ' ।

ଉ– ଆଲୋଚ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଗାଳ୍ପିକ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ରଚିତ 'ଡାକମୁନ୍‌ସି' ଗଳ୍ପରୁ ଆସିଅଛି । ଏଠାରେ ଗାଳ୍ପିକ ଓଡ଼ିଆରେ ଏକ ବହୁ ପ୍ରଚଳିତ ରଢ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି, ହରିସିଂ ନିଜ ପୁଅ କଥାରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତି କଥା ସୂଚାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଗୋପାଳ ଚାକିରି କଲାପରେ, ପ୍ରଥମେ ତାହାର ବାପାଙ୍କ ପ୍ରତି ମନୋଭାବ ଠିକ୍ ଥିଲା । ମାତ୍ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାହାର ଚିନ୍ତାଧାରା ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ବାପାଙ୍କୁ ସେ ଅଶିକ୍ଷିତ, ମଳିମୁଣ୍ଡିଆ ବୋଲି ବିଚାର କଲା । ବାପାଙ୍କ

ପାଇଁ ତାହାର ସମ୍ମାନ ଯାଉଛି ବୋଲି ଚିନ୍ତାକଲା । ଏଣିକି ସେ ବାପାଙ୍କୁ ବିନାକାରଣରେ ଗାଳି ଦେଲା । ଥରେ କେତେ ଜଣ ସେମିଜ୍ ପିନ୍ଧା ମହିଳାଙ୍କ ଆଗରେ ହରିସିଂ ଖୋଲା ଦେହରେ ଚାଲିଯିବାରୁ ଗୋପାଳକୁ ଖୁବ୍ ଅପମାନ ବୋଧ ହେଲ । ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ତାହାର ମାନହାନୀ ହେଉଛି ବୋଲି କହିଲା । ଗୋପାଳର ନିଷ୍ଠୁର କଥା ଶୁଣି, ହରିସିଂର କାନମୁଣ୍ଡ ଭାଁ ଭାଁ ହୋଇଗଲା । ସେ କ'ଣ କରିବ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ନିଜ ପୁଅ କଥା କାହା ଆଗରେ କହିବ ବୋଲି ଉଚିତ୍ ମନେକଲା ନାହିଁ । ନିଜ ମନରେ ଦୁଃଖକୁ ଚାପି ରଖିଲା । ଏହାକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ଗାଳ୍ପିକ ଏଭଳି ରୂଢ଼ି ପ୍ରୟୋଗ କରି, ନିଜର ବକ୍ତବ୍ୟ ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଇଛନ୍ତି ।

(ଗ) ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଖ ବା ଦୁଃଖରେ ବିମୋହିତ ହୋଇପଡ଼ିଥାନ୍ତି ?

ଉ– ଆଲୋଚ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଗାଳ୍ପିକ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ 'ଡାକମୁନସି' ଗଳ୍ପରୁ ଆସିଅଛି । ଏଠାରେ ଲେଖକ ହରିସିଂଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବସ୍ୱ ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରତି ଆକ୍ଷେପ କରି ଏଭଳି ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ହରିସିଂଙ୍କୁ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର୍ ଦୟା କରିଛନ୍ତି । ହରିସିଂର ଚାକିରିକାଳ ବଢ଼ାଇଦେବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦରଖାସ୍ତ ଉପରେ ସୁପାରିସ କରି ସଦର ଅଫିସ୍‌କୁ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଯାହା ଫଳରେ ହରିସିଂଙ୍କ ଚାକିରିକାଳ ଆଉ ଦୁଇବର୍ଷ ବଢ଼ି ଯାଇଛି । ଏହି ଖବର ପାଇଲା ପରେ, ହରିସିଂ ଖୁସି ହୋଇଛନ୍ତି । ନିଜର ଖୁସି ଖବର ଗାଁକୁ ପଠାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାର କରି ଗାଳ୍ପିକ ଲେଖିଛନ୍ତି, ହରିସିଂ ଭଳି ବର୍ତ୍ତମାନସର୍ବସ୍ୱ ମଣିଷ, ସାମାନ୍ୟ ଖୁସିରେ ଯେପରି ବିମୋହିତ ହୁଅନ୍ତି, ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃଖରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ନ୍ତି ।

ବାସ୍ତବରେ ଗାଳ୍ପିକ, ହରିସିଂ ପାଇଁ ଯେଉଁ ମତାମତ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ଯଥାର୍ଥ ମନେ ହୋଇଥାଏ ।

COMPETITIVE BOOKS
ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT
All Books With Solutions
OBS

୪ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ପାଖ କୋଠରିରେ ଅଛି । ଆସ, ଏହାକୁ ମିଳାଇ ଲେଖିବା, ଯେପରି ରକମ୍ - ପ୍ରକାର ।

ମଫସଲ, ମାଲ୍‌ମତା, ଇଜ୍ଜତ୍
ଫଜିତ୍, ହରକତ୍, ହାଜର୍
ହାଲ୍, ମିଜାଜ୍

ଜିନିଷପତ୍ର, ଗାଁ ଅଞ୍ଚଳ, ନିନ୍ଦା ବା ଗାଳି, ହଇରାଣ, ଉପସ୍ଥିତ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅବସ୍ଥା, ମାନସିକ ସ୍ଥିତି, କ୍ଷମା

ଉ–
ମଫସଲ - ଗାଁ ଅଞ୍ଚଳ   ମାଲ୍‌ମତା - ଜିନିଷପତ୍ର
ଇଜ୍ଜତ୍ - ମର୍ଯ୍ୟାଦା   ଫଜିତ୍ - ନିନ୍ଦା ବା ଗାଳି
ହରକତ୍ - ହଇରାଣ   ହାଜର୍ - ଉପସ୍ଥିତି
ହାଲ୍ - ଅବସ୍ଥା   ମିଜାଜ୍ - ମାନସିକ ସ୍ଥିତି

୫ । ତଳେ 'କ' ସ୍ତମ୍ଭରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶବ୍ଦ, 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭରେ – ସେହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଓ 'ଗ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ତାହାର ସମ୍ପର୍କିତ ବାକ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା । (ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଉତ୍ତର)

'କ'	'ଖ'	'ଗ'
ବାହାଲ୍	ନିଯୁକ୍ତି	ଆଲ୍ଲାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ମେହେରବାନି କରନ୍ତି ।
ଇଞ୍ଜାମ୍	ଦୟା	କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁକରିର ହେବା ଯୋଗୁଁ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ।
ମୁସ୍କିଲ୍	ପ୍ରଶଂସାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ	ସୁରେଶବାବୁ ବେସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାଲ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ମେହେରବାନି	କଷ୍ଟ	ନୂଆବର୍ଷଠାରୁ ଦୀପକ କାମ ଇଞ୍ଜାମ କରୁଛନ୍ତି ।
ମୁକରିର	ଥଇଥାନ	କାମଟି ଯେତେ ମୁସ୍କିଲ୍ ହେଲେ ବି ରବି କରିଥାଏ ।

୬। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଆସ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବା ।

ଖାଦ୍ୟପେୟ, ତୁଷ୍ଟି, ଉଚ୍ଛୁଣି, ଧର୍ମକର୍ମ, ଦୁଃଖସୁଖ, ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ

ଉ– ବାହାର ଖାଦ୍ୟପେୟ ଘରର ବ୍ୟବସ୍ଥାଭଳି ହୋଇ ନଥାଏ । ଏପରି ଖାଦ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ତୁଷ୍ଟି ମିଳିନଥାଏ । ଉଚ୍ଛୁଣି ଅନେକ ଲୋକ ବାହାର ଖାଦ୍ୟପେୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଚଳୁଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଖାଦ୍ୟପେୟ ଗ୍ରହଣଦ୍ୱାରା ଯେ ମଣିଷର ଧର୍ମକର୍ମ ନଷ୍ଟ ହେଉଛି, ସେ କଥା କେହି ବୁଝୁନାହାନ୍ତି । ଦୁଃଖସୁଖରେ ସବୁକୁ ଚଳେଇ ନେବାକୁ ହେଉଛି । ମାତ୍ର ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ଦିନମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ବାସଗୃହରେ ଖାଦ୍ୟପେୟର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥାଆନ୍ତି ।

୭। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରୂଢ଼ିଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଲେଖି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା । (ପ୍ରଶ୍ନ ସହ ଉତ୍ତର)

ଉ– (କ) ବଜ୍ର ପଡ଼ିବା – ଅର୍ଥ (ଅଚାନକ ବିପଦ ପଡ଼ିବା)

ବାକ୍ୟ – ହଠାତ୍ ବାପାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ଶୁଣି, ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲା ପରି ଲାଗିଲା ।

(ଖ) ଭେକ ଦେଖି ଭିକ – ଅର୍ଥ (ବେଶପୋଷାକ ଅନୁସାରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ମିଳିବା)

ବାକ୍ୟ – ଯଦୁବାବୁ ନିଜର ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ଓ ସୁନ୍ଦର ବେଶପୋଷାକ ପାଇଁ ସବୁଠାରେ ଆଦର ପାଆନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ, ଭେକ ଦେଖି ଭିକ ।

(ଗ) ଚକେ ଗଲେ ବାରହାତ – ଅର୍ଥ (ସମୟ ଅନୁସାରେ ସ୍ୱଭାବ ବଦଳିବା)

ବାକ୍ୟ – ରାମର ସ୍ୱଭାବ ଏପରି ଯେ, ସେ ଚକେ ଗଲେ ବାର ହାତ । ତା' ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଥମ ରୁ ଦ୍ୱାଦଶ
COMPETITIVE BOOKS
ଓଡ଼ିଆ Board and NCERT
All ... With Solutions
OBS

ହରିବାବୁ ପୂର୍ବରୁ ଖୁବ୍ ବିନୟୀ ଥିଲେ, ମାତ୍ର ଦୁଇ ପୁଅ ଚାକିରି ପାଇବା ପରଠାରୁ କାହାକୁ ଖାତିର କରୁନାହାନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ ତ କୁହାଯାଏ ଚକେ ଗଲେ ବାର ହାତ ।

(ଘ) ଚାଲି ନଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ – ଅର୍ଥ (ନିଜର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ବିଚାର କରି ଅନ୍ୟକୁ ଦୋଷଦେବା)

ବାକ୍ୟ – ତୁମେ ତ କୌଣସି କାମ ଠିକ୍ ଭାବେ କରିପାରୁନାହଁ, ଚାଲି ନ ଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ ଦେଉଛ କାହିଁକି ?

୮। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦ କରି ଲେଖିବା । (ପ୍ରଶ୍ନ ସହ ଉତ୍ତର)

(କ) ଉଚ୍ଚାଶା = ଉଚ୍ଚ + ଆଶା

(ଖ) ମୁଦ୍ରିତାବସ୍ଥା = ମୁଦ୍ରିତ + ଅବସ୍ଥା

(ଗ) ପରସ୍ପର = ପର + ପର

(ଘ) ମତାମତ = ମତ + ଅମତ

୯। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ି କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରିବା ।

ଦିନେ ଡାକମୁନ୍‌ସିବାବୁ ବାପକୁ କହିଦେଲେ,- ''ଦେଖ, ତୁମେ ମୋର କିଛି ଉପକାର କରି ନାହଁ । ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ବସାରେ ରହ ନୋହିଲେ ଚାଲିଯାଅ । ଆଉ ଦେଖ, ବାବୁମାନେ ଆମ ଦୁଆରକୁ ଆସିଲେ ତୁମେ ଘରୁ ବାହାରିବ ନାହିଁ ।'' ଗୋପାଳ କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ାର କାନମୁଣ୍ଡ ଝାଁଝାଁ କଲା - ଗୁମ୍ କରି ବସି ପଡ଼ିଲା, କାହାକୁ କହିବ ? ପୁଅ କଥା; ଅଜାଗା ଘା' ଦେଖିହୁଏ ନାହିଁ କି ଦେଖାଇ ହୁଏ ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ମନର କଥା କହନ୍ତା, ସେ ଯାଇଛି । ବୁଢ଼ୀ କଥା ମନରେ ପଡ଼ିଲା, ଢେର କାନ୍ଦିଲା, ଚାରିଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା - କେହି ଭରସା ନାହିଁ । ବୁଢ଼ା ଦୁଃଖ ବେଳେ ବୁଢ଼ୀ କଥା ମନରେ କରେ, ସୁଖ ବେଳେ ମନରେ କରେ । ମୁହଁ ପୋଛିଲା, ଆଉ କାନ୍ଦିଲା ନାହିଁ, ଗୋପାଳର କାଳେ ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ : (କ) ଡାକମୁନ୍‌ସିବାବୁ ବାପାକୁ କ'ଣ କହିଲେ ?

(ଖ) 'ବାବୁମାନେ ଆମ ଦୁଆରକୁ ଆସିଲେ ତୁମେ ଘରୁ ବାହାରିବ ନାହିଁ' – ଏକଥା କିଏ କାହାକୁ କହିଥିଲା ?

(ଗ) ଗୋପାଳ କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ାର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେଲା ?

(ଘ) ବୁଢ଼ା ଦୁଃଖବେଳେ କାହା କଥା ମନେ ପକାଇଥାଏ ?

(ଙ) ବୁଢ଼ା କାହିଁକି କାନ୍ଦିଲା ନାହିଁ ?

୧୦। ଭୁଲ୍ ଶବ୍ଦକୁ ଠିକ୍ କରି ତା' ପାଖରେ ଲେଖିବା । (ପ୍ରଶ୍ନ ସହ ଉତ୍ତର)

ଉ–

ମୁକରୀର	-	ମୁକରିର	ଲଜା	-	ଲଜ୍ଜା
ପଂଜିତ୍	-	ଫଜିତ୍	ଦୁଖଃ	-	ଦୁଃଖ
ତୃଷ୍ଟି	-	ତୁଷ୍ଟି	ମୁଶ୍କିଲ୍	-	ମୁସ୍କିଲ୍
ସୂତ	-	ସୂତ୍ର	ନିଃସ୍ୱାସ	-	ନିଃଶ୍ୱାସ
ମେହରବାନି	-	ମେହେରବାନି	ସ୍ୱାମି	-	ସ୍ୱାମୀ
ଦେଶି	-	ଦେଶୀ	ପାର୍ଥନା	-	ପ୍ରାର୍ଥନା
ମୁର୍ଖ	-	ମୂର୍ଖ	ମୁଲିଆ	-	ମୂଲିଆ

ପ୍ରଥମ ରୁ ଦ୍ୱାଦଶ
COMPETITIVE BOOKS
ଓଡ଼ିଶା Board and NCERT
All Books With Solutions
OBS